

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

Слідчий відділ

вул. Архітектора Нільсена, 33, м. Маріуполь, Донецької області, 87515, тел. (0629) 52-53-94
www.ssu.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001504

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Дніпро

«29» березня 2024 року

Старша слідча слідчого відділу 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях капітан юстиції Бєвалова Юлія Сергіївна, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12022082050001809 від 20.10.2022 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, відповідно до ст.ст. 36, 42, 276, 277, 278 КПК України, –

ПОВІДОМИВ:

Єфремову Михайлу Олександровичу,
19.09.1992 року народження, уродженцю
м. Кіровське Донецької області, громадянину
України, раніше не судимому, зареєстроване
місце проживання: [REDACTED],

документованого паспортом громадянина
України [REDACTED], -

про те, що він підозрюється у:

- жорстокому поводженні з цивільним населенням й інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, що виразилось у порушенні вимог ст. ст. 25, 27, 31 – 32, 37, 47, 55, 76, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. ст. 11, 69, 75, 85 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950, та віданні наказу про вчинення таких дій, за попередньою

змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Єфремов М.О.:

Із 19.02.2014 представниками Російської Федерації (далі - РФ) розпочато збройне вторгнення збройних сил РФ (далі - ЗС РФ), яке керівники РФ назвали переміщенням військових підрозділів у межах звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечили військову окупацію території АРК і м. Севастополя. 18.03.2014 РФ оголосила про офіційне включення Криму до її території.

Одночасно з цим протягом березня та на початку квітня 2014 року під безпосереднім керівництвом та контролем представників влади та ЗС РФ представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих РФ, взяли під контроль будівлі, у яких були розташовані органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. 07.04.2014 в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР»), а 27.04.2014 в м. Луганську - терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які досі функціонують.

Внаслідок військових дій у період із травня по серпень 2014 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації РФ окремих територій України є 19.02.2014. АРК та м. Севастополь є тимчасово окупованими РФ з 20.02.2024. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими РФ (зокрема окупаційною адміністрацією РФ) починаючи з 07.04.2014, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII та з цього моменту перебувають під ефективним контролем РФ.

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, Конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, із 19.02.2014 до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм МГП).

Так, з 05.03.2022 РФ тимчасово окуповано територію м. Маріуполь Донецької області. Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 309 від 22.12.2022 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» Маріупольській район Донецької області включений до переліку територіальних громад, що перебувають в тимчасовій окупації.

Починаючи з 05.03.2022, невстановлені представники окупаційної адміністрації РФ спрямували свою діяльність на створення незаконних органів влади, у тому числі на тимчасово окупованій території Маріупольської територіальної громади Донецької області, всупереч порядку, передбаченого чинним законодавством України, з метою закріплення окупаційної влади, яка сприятиме у веденні бойових дій проти Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, а також незаконного затримання мешканців Маріупольської міської територіальної громади Донецької області, а також з метою виконання останніми вказівок та розпоряджень окупаційної влади.

17.12.2019 т.зв. главою ДНР видано указ № 354, згідно з яким утворене незаконний правоохоронний орган – т.зв. Державну службу виконання покарань міністерства юстиції ДНР. Відповідно до вказаного т.зв. указу Державна служба виконання покарань міністерства юстиції ДНР є органом виконавчої влади, який здійснює правозастосовні, правоохоронні функції, функції контролю та нагляду у сфері виконання кримінальних покарань щодо засуджених, функції за утримання осіб, підозрюваних або обвинувачених у скоєнні злочинів, та підсудних, які перебувають під вартою, їх охорону та конвоювання, а також функції з контролю за поведінкою умовно засуджених та засуджених, яким судом надано відстрочення відбування покарання.

Відповідно т.зв. указу № 354, виданого т.зв. главою ДНР, т.зв. Державна служба виконання покарань міністерства юстиції ДНР здійснює свою діяльність безпосередньо та (або) через свої структурні підрозділи, підпорядковані установи, що виконують покарання, слідчі ізолятори, а також підвідомчі спеціально створені для забезпечення виконання завдань кримінально-виконавчої системи т.зв. державні підприємства.

Однією з яких установ є створена у березні 2022 року (більш точна дата не встановлена) на базі захопленої Державної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» т.зв. Державна бюджетна установа «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР, з місцем фактичної дислокації: Донецька область, м. Маріуполь, с-ще Каменськ, вул. Каменська, 52. Вказаній установі доручено виконувати т.зв. функції у сфері

виконання кримінальних покарань щодо засуджених, функції за утриманням осіб, підозрюваних або обвинувачених у скоєнні злочинів, та підсудних, які перебувають під вартою, їх охорону та конвоювання, а також функції з контролю за поведінкою умовно засуджених та засуджених, яким судом надано відстрочення відбування покарання, всупереч вимогам законодавства України та Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949.

Згідно до ч. 1 ст. 4 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (далі – Конвенція) особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Відповідно до ст. 25 цієї Конвенції кожна особа, яка знаходиться на території однієї зі сторін конфлікту або на окупованій нею території, зможе повідомляти членам своєї сім'ї, де б вони не були, а також отримувати від них відомості суто сімейного характеру. Ця кореспонденція повинна пересилатися швидко й без невиправданого зволікання.

Згідно зі ст. ст. 27, 29 вказаної Конвенції, особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу. З урахуванням положень стосовно здоров'я, віку та статі, сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, має право поводитися з усіма ними однаково, без жодної дискримінації, зокрема стосовно раси, релігії або політичних переконань. Сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поведінку своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Положеннями ст. ст. 31 – 32 вказаної Конвенції передбачено, що жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей; забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під владою Високих Договірних Сторін. Ця заборона поширюється не лише на тортури, тілесні покарання, калічення особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше brutальне поведіння з боку як цивільних, так і військових властей.

Відповідно до ст. 37 Конвенції до осіб, що перебувають під захистом, які відбувають попереднє ув'язнення або покарання у місцях позбавлення волі, слід ставитися гуманно протягом періоду їхнього ув'язнення. Після звільнення вони мають право звернутися з проханням залишити територію згідно з попередніми статтями.

Згідно зі ст. 55 Конвенції окупаційна держава зобов'язана за допомогою усіх наявних засобів забезпечувати населення продуктами харчування та

медичним матеріалами; зокрема, постачати необхідні продукти харчування, медичні матеріали та інші припаси, якщо ресурсів окупованої території виявиться недостатньо.

Відповідно до ст. 47 зазначеної Конвенції особи, що перебувають під захистом, які знаходяться на окупованій території не будуть у жодному разі та жодним чином позбавлені переваг цієї Конвенції у зв'язку з будь-якими змінами, запровадженими стосовно керівних установ чи управління цією територією внаслідок її окупації, або у зв'язку з будь-якою угодою, укладеною між властями окупованої території та властями окупаційної держави, або у зв'язку з анексією окупаційною державою всієї або частини окупованої території.

У свою чергу тортури або нелюдяне поводження, які умисно спричинять великі страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю, нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, відповідно до ст. 147 Конвенції, становить тяжке порушення.

У відповідності до ст. 76 Конвенції особи, що перебувають під захистом, обвинувачені в скоєнні злочину, повинні знаходитися в окупованій країні, а в разі засудження повинні там само відбувати строк покарання. Вони повинні бути, якщо це можливо, відділені від інших ув'язнених, причому для них повинно бути встановлено санітарний та харчовий режими, що є достатніми для підтримання їхнього здоров'я та відповідають режимам в'язниць окупованої країни. Вони повинні отримувати таку медичну допомогу, яку вимагає стан їхнього здоров'я. Такі особи мають право отримувати, принаймні, одну посылку з предметами допомоги на місяць.

Згідно з преамбулою Додаткового протоколу від 08.06.1977 до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), положення Женевських конвенцій від 12.08.1949 та цього Протоколу повинні за всіх обставин цілком застосовуватися до всіх осіб, які перебувають під захистом цих документів, без яких-небудь несприятливих відмінностей, що полягають у характері чи походженні збройного конфлікту або у причинах, що висуваються Сторонами в конфлікті чи приписуються їм.

Статтею 11 Протоколу I передбачено, що фізичному і психічному стану здоров'я і недоторканності осіб, що перебувають під владою супротивної сторони, або затриманих чи яким-небудь іншим чином позбавлених свободи в результаті ситуації, зазначеної у статті 1, не повинно завдаватися шкоди шляхом якоїсь невинуватої дії або бездіяльності. Будь-яка навмисна дія чи навмисна бездіяльність, що серйозно загрожує фізичному чи психічному стану або недоторканності будь-якої особи, яка перебуває під владою супротивної сторони, до котрої вона не належить, та які або порушують будь-яку із заборон, що містяться в пунктах 1 і 2, або не виконують вимог пункту 3, є серйозним порушенням цього Протоколу.

Статтею 69 Протоколу I передбачено, що на доповнення до перелічених у статті 55 Четвертої конвенції обов'язків, що стосуються постачання продовольства і медикаментів, окупаюча держава, максимально можливою

мірою використовуючи наявні в неї засоби і без будь-якої дискримінації, забезпечує також одягом, постільною білизною, засобами притулку та припасами, істотно важливими для виживання цивільного населення окупованої території.

Згідно до ч. ч. 1, 2 ст. 75 вказаного Протоколу заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема катування всіх видів – фізичні чи психічні, тілесні покарання, знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Без шкоди для застосування Конвенцій і цього Протоколу серйозні порушення цих документів розглядаються як воєнні злочини (ст. 85 (5) Протоколу I).

Згідно з положеннями ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950, ратифікованої Законом України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року» від 17.07.1997, нікого не може бути піддано катуванню або нелюдському чи такому, що принижує гідність, поводженню або покаранню.

За вищенаведених обставин з початку березня 2022 року по 10.08.2022 громадянин України Єфремов М.О., перебуваючи на території с-ща Каменськ м. Маріуполь Донецької області, обіймаючи посаду т.зв. начальника Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР, діючи умисно, порушуючи закони та звичаї війни, у групі осіб з Власовим А.О. (т.зв. заступником начальника Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР), Ярославцевим В.О. (т.зв. заступником начальника Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР), Клещевниковим А.О. (т.зв. начальником оперативного відділу Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР) та Купянським П.С. (т.зв. інспектором відділу режиму та охорони Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР) вчиняв дії, пов'язані із жорстоким поводженням з цивільним населенням з числа громадян України, утримуваних на території т.зв. Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР, та іншим порушенням законів та звичаїв війни, а також віддавав накази вищевказаним особам про вчинення таких дій.

Епізод щодо Ганошенка О.О.

Громадянин України Ганошенко Олександр Олександрович, 05.09.1973 р.н., будучи засудженим вироком Жовтневого районного суду м. Маріуполя Донецької області від 04.03.2020 за вчинення злочину, передбаченого ч. 1

ст. 115 КК України, до покарання у вигляді 9 років позбавлення волі, станом на 24.02.2022 утримувався в Державній установі «Маріупольський слідчий ізолятор», розташованій у с-щі Каменськ м. Маріуполь Донецької області.

Після окупації території м. Маріуполя та переходу вказаної пенітенціарної установи під контроль окупаційної влади РФ, Єфремов М.О., обійнявши посаду т.зв. начальника Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР, діючи умисно, усвідомлюючи, що цивільні особи, які утримувались у вказаній установі, зокрема Ганошенко О.О., перебувають під захистом норм міжнародного гуманітарного права, грубо порушуючи вимоги ст. ст. 55, 76 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 69 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, встановив санітарний та харчовий режими, що є недостатніми для підтримання здоров'я утримуваних осіб та не відповідають режимам в'язниць окупованої країни.

Так, у період березня – липня 2022 року Ганошенка О.О. було позбавлено достатньої кількості продуктів харчування, оскільки раціон складався з каші, яка надавалась один раз на добу у кількості до 100 г, та нефільтрованої води у кількості 500 мл на добу, яка була майже не придатна до вживання. Крім того у вказаний період часу Ганошенко О.О. був позбавлений можливості підтримувати належну гігієну тіла внаслідок обмеженої кількості технічної води на особу та відсутності опалення у камері, дихати свіжим повітрям та здійснювати прогулянки по території установи.

У порушення ст. ст. 25, 76 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 Ганошенко О.О. був позбавлений можливості будь-якого спілкування з членами своєї сім'ї та права на отримання посылки.

Також, протягом квітня – серпня 2022 року (більш точні дати та час не встановлено) Єфремов М.О., перебуваючи в одному з адміністративних приміщень установи, до якого спеціально приводили ув'язненого Ганошенка О.О., діючи умисно, в порушення вимог ст. ст. 27, 31 – 32, 37, 47, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. ст. 11, 75, 85 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950, демонструючи особисту владу та з метою отримання від потерпілого інформації щодо Збройних Сил України, та як особисто, так і віддаючи наказ, у групі зі своїми підлеглими Власовим А.О., Клещевниковим А.О., Ярославцевим В.О. та Купянським С.П. неодноразово наносили Ганошенку О.О. множинні удари руками та ногами по різних частинах тіла, голові, животу, в області нирок, зокрема, використовуючи приклад автомату. При цьому під час побиття, погрожуючи, пересмикували затвор на зброї.

Як наслідок, Ганошенку О.О. завдано фізичних та моральних страждань. Водночас, в порушення ст. 76 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 медичною допомогою, яку вимагав стан здоров'я ув'язненого, Єфремов М.О. останнього не забезпечив.

На території т.зв. Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР Ганошенко О.О. утримувався до 29.11.2023.

Епізод щодо Дірка Д.В.:

З 01.11.2018 громадянин України Дірко Денис Вадимович, 06.10.1992 р.н., будучи обвинуваченим у вчиненні злочинів, передбачених ч. 3 ст. 187, ч. 2 ст. 194, ч. 1 ст. 357 КК України, згідно ухвал Іллічівського районного суду м. Маріуполя Донецької області про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою утримувався в Державній установі «Маріупольський слідчий ізолятор», розташованій у с-щі Каменськ м. Маріуполь Донецької області.

Після окупації території м. Маріуполя та переходу вказаної пенітенціарної установи під контроль окупаційної влади РФ, Єфремов М.О., обійнявши посаду т.зв. начальника Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР, діючи умисно, усвідомлюючи, що цивільні особи, які утримувались у вказаній установі, зокрема Дірко Д.В., перебувають під захистом норм міжнародного гуманітарного права, грубо порушуючи вимоги ст. ст. 55, 76 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 69 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, встановив санітарний та харчовий режими, що є недостатніми для підтримання здоров'я утримуваних осіб та не відповідають режимам в'язниць окупованої країни.

Так, у період березня – липня 2022 року Дірко Д.В. було позбавлено достатньої кількості продуктів харчування, оскільки раціон складався з каші, яка надавалась один раз на добу у кількості до 100 г, та нефільтрованої води у кількості 500 мл на добу, яка була майже не придатна до вживання. Інколи їжу не давали протягом 3 – 4 днів поспіль. Крім того у вказаний період часу Дірко Д.В. був позбавлений можливості підтримувати належну гігієну тіла внаслідок обмеженої кількості технічної води на особу та відсутності опалення у камері, дихати свіжим повітрям та здійснювати прогулянки по території установи.

Також, протягом квітня 2022 року (більш точні дати та час не встановлено) Єфремов М.О., перебуваючи у камері, в якій утримувався Дірко Д.В., діючи умисно, в порушення вимог ст. ст. 27, 31 – 32, 37, 47, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. ст. 11, 75, 85 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, ст. 3 Конвенції про захист прав людини і

основоположних свобод від 04.11.1950, демонструючи особисту владу та з метою викорінення всього проукраїнського в ув'язнених осіб, як особисто, так і віддаючи наказ, у групі зі своїми підлеглими Власовим А.О., Клещевниковим А.О., Ярославцевим В.О. та Купянським С.П. неодноразово наносили Дірку Д.В. множинні удари по різних частинах тіла, зокрема, використовуючи резинові кийки. При цьому Власов А.О., стоячи на нозі Дірка Д.В., який в цей час лежав на підлозі, викручував ногу останнього, спричиняючи фізичний біль.

Також всі вищевказані особи погрожували потерпілому зрізати з тіла наявне у нього тату із зображенням герба України та вимагали вивчати і співати гімн РФ, а при відмові – наносили удари по різних частинах тіла.

Як наслідок, Дірку Д.В. завдано фізичних та моральних страждань. Водночас, в порушення ст. 76 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 медичною допомогою, яку вимагав стан здоров'я ув'язненого, Єфремов М.О. останнього не забезпечив, та одночасно порушив ст. 27 вказаної Конвенції, ч. 1 ст. 75 Протоколу I щодо поводження з усіма особами однаково, без жодної дискримінації, зокрема стосовно політичних переконань, національного походження.

На території т.зв. Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР Дірко Д.В. утримувався до 09.11.2022.

Епізод щодо Корогодського Є.В.:

Приблизно з 22.02.2022 (точну дату не встановлено) громадянин України Корогодський Євген Володимирович, 11.08.1977 р.н., згідно вироку Томаковського районного суду Дніпропетровської області від 10.08.2021, постановленого за ст. 126-1 КК України, відбував покарання у вигляді 4 місяців арешту в Державній установі «Маріупольський слідчий ізолятор», розташованій у с-щі Каменськ м. Маріуполь Донецької області.

Після окупації території м. Маріуполя та переходу вказаної пенітенціарної установи під контроль окупаційної влади РФ, Єфремов М.О., обійнявши посаду т.зв. начальника Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР, діючи умисно, усвідомлюючи, що цивільні особи, які утримувались у вказаній установі, зокрема Корогодський Є.В., перебувають під захистом норм міжнародного гуманітарного права, грубо порушуючи вимоги ст. ст. 55, 76 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 69 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, встановив санітарний та харчовий режими, що є недостатніми для підтримання здоров'я утримуваних осіб та не відповідають режимам в'язниць окупованої країни.

Так, протягом березня – червня 2022 року Корогодського Є.В. було позбавлено достатньої кількості продуктів харчування, оскільки раціон складався з каші, яка надавалась один раз на добу у кількості до 100 г, та нефільтрованої води у кількості 500 мл на добу, яка була майже не придатна до

вживання. Крім того у вказаний період часу Корогодський Є.В. був позбавлений можливості підтримувати належну гігієну тіла внаслідок обмеженої кількості технічної води на особу та відсутності опалення у камері, дихати свіжим повітрям та здійснювати прогулянки по території установи.

Також, навесні 2022 року (більш точні дату та час не встановлено) Єфремов М.О., перебуваючи в одному з адміністративних приміщень вказаної установи, до якого спеціально приводили Корогодського Є.В., в порушення вимог ст. ст. 27, 31 – 32, 37, 47, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. ст. 11, 75, 85 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950, демонструючи особисту владу та з метою покарання за вживання українських слів під час спілкування, діючи умисно, у групі осіб, за особистої мовчазної згоди надав можливість своїм підлеглим Власову А.О., Клещевникову А.О., Ярославцеву В.О. та Купянському С.П. нанести Корогодському Є.В. множинні удари по різних частинах тіла, зокрема, використовуючи резинові кийки. При цьому сам Єфремов М.О. також умисно наніс декілька ударів потерпілому.

Як наслідок, Корогодському Є.В. завдано фізичних та моральних страждань. Водночас, в порушення ст. 76 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 медичною допомогою, яку вимагав стан здоров'я ув'язненого, Єфремов М.О. останнього не забезпечив.

На території т.зв. Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР Корогодський Є.В. утримувався до 03.06.2022.

Епізод щодо Могілевцева Ю.А.:

З 17.01.2022 громадянин України Могілевцев Юрій Олександрович, 19.12.1984 р.н., згідно вироку Запорізького апеляційного суду від 06.09.2021, постановленого за ч. 1 ст. 309 КК України, відбував покарання у вигляді 3 місяців арешту в Державній установі «Маріупольський слідчий ізолятор», розташованій у с-щі Каменськ м. Маріуполь Донецької області.

Після окупації території м. Маріуполя та переходу вказаної пенітенціарної установи під контроль окупаційної влади РФ, Єфремов М.О., обійнявши посаду т.зв. начальника Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР, діючи умисно, усвідомлюючи, що цивільні особи, які утримувались у вказаній установі, зокрема Могілевцев Ю.О., перебувають під захистом норм міжнародного гуманітарного права, грубо порушуючи вимоги ст. ст. 55, 76 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 69 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, встановив санітарний та харчовий режими, що є недостатніми для підтримання здоров'я утримуваних осіб та не відповідають режимам в'язниць окупованої країни.

Так, протягом березня – квітня 2022 року Могілевцева Ю.О. було позбавлено достатньої кількості продуктів харчування, оскільки раціон складався з каші, яка надавалась один раз на добу у кількості до 100 г, та нефільтрованої води у кількості 500 мл на добу, яка була майже не придатна до вживання. Крім того у вказаний період часу Могілевцев Ю.О. був позбавлений можливості підтримувати належну гігієну тіла внаслідок обмеженої кількості технічної води на особу та відсутності опалення у камері, дихати свіжим повітрям та здійснювати прогулянки по території установи.

Також, у кінці березня 2022 року – на початку квітня 2022 року (більш точні дату та час не встановлено) Єфремов М.О., перебуваючи у камері, в якій утримувався Могілевцев Ю.О., в порушення вимог ст. ст. 27, 31 – 32, 37, 47, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. ст. 11, 75, 85 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950, демонструючи особисту владу, під час спілкування з потерпілим умисно наніс останньому удар рукою в область голови, після чого мовчазною згодою надав можливість своїм підлеглим Власову А.О., Клещевникову А.О., Ярославцеву В.О. та Купянському С.П., діючи умисно, в групі осіб, нанести Могілевцеву Ю.О. удари по різних частинах тіла. При цьому Власов А.О. та Ярославцев В.О. наносили удари ногами та руками, а Клещевников А.О. та Купянський С.П. використовували резинові кийки.

Як наслідок, Могілевцеву Ю.О. завдано фізичних та моральних страждань. Водночас, в порушення ст. 76 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 медичною допомогою, яку вимагав стан здоров'я ув'язненого, Єфремов М.О. останнього не забезпечив.

На території т.зв. Державної бюджетної установи «Маріупольський слідчий ізолятор» Державної служби виконання покарань Міністерства юстиції ДНР Могілевцев Ю.О. утримувався до 20.04.2022.

Таким чином, Єфремов М.О. обґрунтовано підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням й інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, що виразилось у порушенні вимог ст. ст. 25, 27, 31 – 32, 37, 47, 55, 76, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. ст. 11, 69, 75, 85 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950, та віданні наказу про вчинення таких дій, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОВОГО

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний, обвинувачений

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;
- 18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження, до виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку, між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена угода про визнання винуватості щодо особливо тяжких злочинів, вчинених за попередньою змовою групою осіб, організованою групою чи злочинною організацією або терористичною групою за умови викриття підозрюваним, який не є організатором такої групи або організації, злочинних дій інших учасників групи чи інших, вчинених групою або організацією злочинів, якщо повідомлена інформація буде підтверджена доказами.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру і пам'ятка про процесуальні права та обов'язки підозрюваного вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний

« ___ » год. « ___ » хвилин « ___ » _____ 2024 року.

Захисник

« ___ » год. « ___ » хвилин « ___ » _____ 2024 року.

Повідомлення про підозру здійснив:

Старша слідча слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
капітан юстиції

Юлія БЄВАЛОВА

ПОГОДЖЕНО

Процесуальний керівник -
начальник управління протидії
злочинам, вчиненим в умовах
збройного конфлікту,
Донецької обласної прокуратури

Артем ШАЛАТА